IV. *Item* ex Concilio Martini Bracarenſi, *c.* 55 [g]. [c. an. 572. *in Hiſpania.*]

[g] In Capitulis Græcar. Syn.

Præter panem, vinum, & aquam in Sacramento nihil debet offerri.

[h] *al.* ſanctuario.

NOn oportet aliquid aliud in Sacramento [h] offerri, præter panem, vinum, & aquam; quæ in typo Chriſti benedicuntur: quia, dum in cruce penderet, de corpore ejus ſanguis effluxit & aqua. Hæc tria unum ſunt in Chriſto Jeſu: hæc hoſtia & oblatio Dei in odorem ſuavitatis.

V. *Item* ex Concilio Carthaginensi III. *c.* 24 [i]. [an. 397. *in Africa.*]

[i] Et in Afric. *c.* 4.

De eodem.

[k] *al.* Sacramentis.
[l] Burch. *l.* 5. *c.* 3. & 4. Ivo, *p.* 2. *c.* 13. & 14.
[m] *al.* primitiis.

IN Sacramento [k] [2] corporis [l], & ſanguinis Domini nihil amplius [3] offeratur, quàm ipſe Dominus tradidit, hoc eſt, panis, & vinum aquæ miſtum. *& infrà.*

§. 1. Nec amplius in ſacrificiis [m] [4] offeratur, quàm de uvis, & frumentis.

¶ Pith. [2] *Sacramento.*] 3. V. C. *Sacramentis.*
[3] *Amplius.*] V. C. *aliud.*
[4] *In ſacrificiis.*] 2. V. C. *in primitiis.* 2. alii, *de primitiis.*

VI. *Item* ex sexta Synodo, *c.* 28. [an. 692. *Conſtantinopoli.*]

Oblationis ſacrificio uvas nemo conjungat.

DIdicimus, quòd in quibuſdam Eccleſiis Sacerdotes ſacrificio oblationis conjungant uvas, quæ ſecundùm uſum in altari offeruntur; & ſic ſimul utraque populo diſpenſent. Præcipimus igitur, ut nullus Sacerdos hoc ulteriùs faciat: ſed in remiſſionem peccatorum populo oblationem ſolam diſtribuat: & uvas ſeorsùm benedictas populus, qui petierit, accipiat, & fructuum [α] gratias agat.

¶ Corr. Rom.] Eſt quaſi ſumma quædam canonis citati. Nam in eo plura aliquantò verba ſunt, ſed eodem ferè ſenſu.

[α] *Et fructuum.*] Græcè eſt, πρὸς τὴν τοῦ δοτῆρος τῶν καρπῶν εὐχαριστίαν, id eſt, *ad reddendas gratias fructuum datori.*

VII. *Item* Julius Papa Epiſcopis per Ægyptum [α]. [imò ex Conc. Bracarenſi IV. *c.* 1. an. 675. *in Hiſpania.*]

De his, qui ſacrificando variè errabant.

[n] Polyc. *l.* 3. *tit.* 9. Anſel. *l.* 9. *c.* 53. Burch. *l.* 5. *c.* 1. Ivo, *p.* 2. *c.* 11. & 12. & 85. Pann. *l.* 1. *c.* 147.

CUm omne [n] crimen, atque peccatum oblatis Deo ſacrificiis deleatur; quid de cetero pro delictorum expiatione Domino dabitur, quando in ipſa ſacrificii oblatione erratur? Audivimus enim quoſdam ſchiſmatica ambitione detentos, contra Divinos ordines, & Apoſtolicas inſtitutiones lac pro vino in Divinis ſacrificiis dedicare: alios quoque intinctam Euchariſtiam populis pro complemento communionis porrigere: quoſdam etiam expreſſum vinum [β] in Sacramento Dominici calicis offerre: alios verò pannum [γ] lineum muſto intinctum per totum annum reſervare, & in tempore ſacrificii partem ejus aquâ lavare, & ſic offerre. Quod quàm ſit Evangelicæ, & Apoſtolicæ doctrinæ contrarium, & conſuetudini Eccleſiaſticæ adverſum; non difficilè ab ipſo fonte veritatis probabitur, à quo ordinata ipſa Sacramentorum myſteria proceſſerunt. Cùm enim Magiſter veritatis verum ſalutis noſtræ ſacrificium ſuis commendaret Diſcipulis; non illis lac, ſed panem tantùm, & calicem ſub hoc Sacramento cognovimus dediſſe. Legitur enim in Evangelica veritate [o]: *Accepit Jeſus panem, & calicem; & benedicens dedit Diſcipulis ſuis.* Ceſſet ergo lac ſacrificando [p] offerri: quia manifeſtum, & evidens Evangelicæ veritatis exemplum illuxit, quòd præter panem & vinum, aliud offerri non licet [q]. §. 1. Illud verò, quod pro complemento communionis intinctam tradunt Euchariſtiam populis, nec hoc prolatum ex Evangelio teſtimonium recipit [r], ubi Apoſtolis corpus ſuum, & ſanguinem commendavit. Seorsùm enim panis, & ſeorsùm calicis commendatio memoratur. Nam intinctum panem aliis Chriſtum præbuiſſe non legimus, excepto illo tantùm Diſcipulo, quem intincta buccella Magiſtri proditorem oſtenderet, non quæ Sacramenti hujus inſtitutionem ſignaret. Nam quòd de expreſſo botro, id eſt, de uvarum granis populus communicatur [f], valdè eſt omnino confuſum: ſed ſi neceſſe ſit, botrus in calice comprimatur, & aquâ miſceatur: quia calix Dominicus [t] juxta Canonum [δ] præcepta, vino & aquâ permiſtus debet offerri: quia videmus in aqua populum intelligi, in vino verò oſtendi ſanguinem Chriſti. Ergo cùm in calice vino aqua miſcetur; Chriſto populus adunatur, & credentium plebs ei, in quem credit, copulatur & jungitur. Quæ copulatio, & conjunctio aquæ, & vini ſic miſcetur in calice Domini, ut miſtio illa non poſſit ſeparari. Nam ſi vinum tantùm quis offerat, ſanguis Chriſti eſſe incipit ſine nobis. Si verò aqua ſit ſola, plebs incipit eſſe ſine Chriſto. Ergo, quando botrus ſolus offertur, in quo vini tantùm efficientia deſignatur; Sacramentum noſtræ ſalutis negligitur, quod per aquam ſignificatur. Non enim poteſt calix Domini eſſe aqua ſola, aut vinum ſolum, niſi utrumque ſibi miſceatur. §. 2. Et ideò, quia jam ex hoc plurima, & multiplex Majorum manavit ſententia [ε], omnis deinceps talis error, atque præſumptio ceſſare debet: ne perverſorum inordinata compago ſtatum veritatis enervet. Et ideò nulli deinceps licitum ſit aliud in ſacrificiis Divinis offerre, niſi juxta antiquorum ſententiam Conciliorum panem tantùm, & calicem vino & aquâ permiſtum. De cetero aliter, quàm præceptum eſt, faciens, tamdiu à ſacrificando ceſſabit, quamdiu legitima pœnitentiæ ſatisfactione correctus [u], ad gradûs ſui officium redeat, quod amiſit.

[o] *Joan.* 13.
[p] *al.* in ſacrificio.
[q] *al.* ſinit.
[r] *al.* receperunt.
[f] *al.* communicat.
[t] *Sent.* 4. *diſt.* 11.
[u] *al.* correptus.

¶ Corr. Rom. [α] *Per Ægyptum.*] Apud ceteros Collectores legitur, *per Ægyptum miſſis.* Sed in Micrologo *c.* 19. citatur ex eodem Julio Epiſcopis Ægypti. Eadem autem ferè habentur nunc in Bracarenſi III. *c.* 1. & ſententia ſummatim collecta in Wormacienſi, *c.* 4.

[β] *Expreſſum vinum.*] Sic apud Ivonem, & in Pannormia, & in Bracarenſi. In aliquot tamen vetuſtis eſt, *expreſſum botrum*, ut paulò inferiùs in hoc eodem Capite. Sed Burchardus habet, *non expreſſum vinum.*

[γ] *Alios verò pannum.*] Hæc uſque ad verſ. *Quod quàm ſit.* non ſunt in Bracarenſi: neque etiam illa, *ſed ſi neceſſe ſit*, uſque ad verſ. *quia.*

[δ] *Juxta Canonum.*] In Bracarenſi eſt, *juxta quod quidam Doctor ediſſerit.* Significatur autem B. Cyprianus citatus ſup. *eâd. ſic in ſanctificando.*

[ε] *Sententia.*] In Bracarenſi ſequitur, *quorum pietas in Deum religioſa Sacramentorum horum & efficientias copiosè diſſeruit, & inſtitutiones veriſſimè declaravit.*

VIII. *Item* Alexander Papa V. à Petro, *Epiſt.* 1. [fortè an. 115. *Româ ad Orthodoxos.*]

Nulla oblatio corpori, & ſanguini Chriſti comparari valet.

2. *Pars.*
[x] Burch. *l.* 5. *c.* 5. Ivo, *p.* 2. *c.* 15. & 68.

NIhil [x] in ſacrificiis majus eſſe poteſt, quàm corpus & ſanguis Chriſti: nec ulla oblatio hâc potior eſt: ſed hæc omnes præcellit: quæ purâ conſcientiâ Domino offerenda eſt, & pura mente ſumenda, atque ab omnibus veneranda: & ſicut potior eſt ceteris; ita potiùs excoli, & venerari debet.

IX. *Item* Innocentius Papa Decentio Eugubino Epiſcopo ſalutem, *Epiſt.* 1. *c.* 1. [an. 416. *Româ in Umbriam.*]

Ante confecta myſteria pacem non debemus offerre.

3. *Pars.*

PAcem [5] igitur aſſeris ante confecta myſteria quoſdam populis impertiri [6], vel ſibi inter ſe [7] Sacerdotes tradere: cùm poſt omnia (quæ aperire non debeo) pax ſit neceſſariò indicenda: per quam conſtet populum ad omnia, quæ in myſteriis aguntur, atque in Eccleſia celebrantur, præbuiſſe conſenſum, ac finita eſſe, pacis concludentis ſignaculo demonſtrentur.

¶ Pith. [5] *Pacem.*] Walafrid. Strabo *c.* 22. Caſſand. *Liturg. p.* 74.
[6] *Impertiri.*] 4. V. C. *imperare.*
[7] *Se.*] Delent 4. V. C.

X. *Item* Anacletus Papa, *Epiſt.* 1. [c. an. 102. *Româ ad omnes Epiſcopos.*]

Eccleſiaſticis liminibus careat Miniſter, qui poſt conſecrationem communicare contemnit.

[y] Sup. *de conſec. diſt.* 1. *omnes fideles.* Burch. *l.* 3. *c.* 77.

PEracta [y] conſecratione omnes communicent, qui noluerint Eccleſiaſticis carere liminibus. Sic enim & Apoſtoli ſtatuerunt, & ſancta Romana tenet Eccleſia.

¶ Corr. Rom.] Tribuebatur Calixto. Reſtitutum eſt Anacleto ex aliquot vetuſtis exemplaribus, & Burchardo: cui Anacleto tribuitur etiam ſuprà, *de conſecr. diſt.* 1. *Epiſcopus.*

XI. *Item* ex Concilio Toletano XII. *c.* 5. [an. 681. *in Hiſpania.*]

Quiſque Sacerdos, quoties Miſſam celebrat, toties ſacram communionem percipiat.

4. *Pars.*
[z] Ivo, *p.* 2. *c.* 114.
[a] *al.* extremi.
[b] 1. *Cor.* 10.

REIatum eſt [z] nobis quoſdam de Sacerdotibus non tot vicibus communionis ſanctæ gratiam ſumere, quot ſacrificia in uno die videntur offerre: ſed ſi in uno die plurima per ſe offerant ſacrificia, in omnibus ſe oblationibus à communione ſuſpendant, & in ſola tantùm extrema [a] [8] ſacrificii oblatione communionis ſanctæ gratiam ſumant: quaſi non ſit toties illi vero & ſingulari ſacrificio participandum, quoties corporis & ſanguinis Domini noſtri Jeſu Chriſti immolatio facta conſtiterit. Nam ecce Apoſtolus dicit [b]: *Nonne qui edunt hoſtias, participes ſunt altaris?* Certum eſt, quòd hi, qui ſacrificantes non edunt, rei ſunt Dominici ſacramenti. Quicumque ergo Sacerdotum deinceps Divino altario ſacrificium oblaturus acceſſerit, & ſe à communione ſuſpenderit; ab ipſa, quâ ſe indecenter privavit, gratiâ communionis anno uno repulſum ſe noverit. Nam quale erit illud ſacrificium, cui nec ipſe Sacrificans particeps eſſe cognoſcitur? Ergo modis omnibus eſt tenendum, ut quotieſcumque ſacrificans corpus & ſanguinem Jeſu Chriſti Domini noſtri in altario immolat, toties perceptionis corporis & ſanguinis Chriſti participem ſe præbeat.

¶ Pith. [8] *Extrema.*] V. C. *extremi.*

XII. *Item* Gelasius Papa Majorico, & Joanni Epiſcopis. [c. an. 494. *Romæ.*]

Corpus Chriſti ſine ejus ſanguine Sacerdos non debet accipere.

[c] Micrologus, *c.* 19. Algerus, *l.* 2. *c.* 8. Polyc. *l.* 3. *tit.* 9. & 30. Anſel. *l.* 6. *c.* 174. Ivo, *p.* 2. *c.* 89.

COmperimus [c] [9] autem, quòd quidam ſumpta tantummodo corporis ſacri portione à calice ſacri cruoris abſtineant. Qui proculdubio (quoniam neſcio qua ſuperſtitione [10] docentur obſtringi) aut integra Sacramenta percipiant, aut ab integris

arceantur: quia diviſio unius ejuſdémque myſterii ſine grandi ſacrilegio non poteſt provenire.

¶ Corr. Rom.] De hoc Capite notatum eſt *ſup.* xxv. *q.* 2. *c. fin.* apud Anſelmum, & in Polycarpo *tit.* 30. (nam in nono titulo eſt caput, *per ſe*) eſſe partem Epiſtolæ, quæ ibi refertur.

¶ Pith. [9] *Comperimus.*] Microlog. *c.* 19. Caſſand.
[10] *Superſtitione.*] Manichæorum, de quibus Leo, *ſerm.* 4. *de Quadrageſima.*

XIII. *Item* Augustinus de Eccleſiaſticis Dogmatibus, *c.* 53. [fortè c. an. 427. *in Africa.*]

Euchariſtiæ communionem qui quotidie accipit, nec reprehenditur, nec laudatur.

5. *Pars.*
[d] Valfridus de reb. Eccl. *c.* 12. *Sent.* 4. *diſt.* 12. Algerus, *l.* 1. *c.* 22. & 10. Polyc. *l.* 3. *tit.* 16. Anſel. *l.* 9. *c.* 9. Burch. *l.* 5. *c.* 15. & 16. Ivo, *p.* 2. *c.* 25. 26. Pann. *l.* 1. *c.* 150.
[e] Amalarius de Eccl. offic. *c.* 12. Cabilon. II. *c.* 46. Beda 1. *Cor.* 11. & ibi Gloſſ. Ord. Eugippus.
[f] *Luc.* 19.
[g] *al.* ſuſceperit.
[h] *Matth.* 8.
[i] *Sap.* 16.

QUotidie [d] Euchariſtiæ communionem percipere nec laudo, nec vitupero; omnibus tamen Dominicis diebus communicandum ſuadeo, & hortor: ſi tamen mens ſine affectu peccandi ſit. Nam habentem adhuc voluntatem peccandi, gravari magis dico Euchariſtiæ perceptione, quàm purificari. Et ideò, quamvis quis peccato mordeatur; peccandi non habeat de cetero voluntatem, & communicaturus ſatisfaciat lachrymis, & orationibus: & confidens de Domini miſeratione, qui peccata piæ confeſſioni donare conſuevit, accedat ad Euchariſtiam intrepidus, & ſecurus. Sed hoc de illo dico, quem capitalia & mortalia peccata non gravant. *Idem Epiſt.* 118. *c.* 3. §. 1. Dixerit quiſpiam [e] non quotidie accipiendam Euchariſtiam: alius affirmet quotidie: faciat unuſquiſque, quod ſecundùm fidem ſuam piè credit eſſe faciendum. Neuter enim eorum exhonorat corpus & ſanguinem Domini, ſi ſaluberrimum Sacramentum certatim honorare contendunt. Neque enim litigaverunt inter ſe, aut quiſquam eorum ſe alteri præpoſuit, Zacchæus & ille Centurio, cùm alter eorum gaudens [f] in domum ſuam ſuſcepit [g] Dominum: alter dixit [h], *non ſum dignus, ut intres ſub tectum meum.* Ambo honorificantes Salvatorem diverſo, & quaſi contrario modo; ambo peccatis miſeri, ambo miſericordiam conſecuti. Ad hoc valet [α], quòd manna [i] ſecundùm propriam voluntatem in ore cujuſque ſapiebat.

¶ Corr. Rom.] Caput hoc ex duobus B. Auguſtini locis confectum, & in ſummam redactum, ex iiſdem, ubi opus eſſe viſum eſt, & emendatum eſt, & auctum. Algerus autem, & Valfridus Strabo citant uſque ad verſ. *Idem*, ex Gennadio Maſſilienſi Presbytero, quem B. etiam Thomas *quodlib.* 12. *art.* 10. facit autorem libri de Eccleſiaſticis Dogmatibus. Et Platina in vita Symmachi, & Magiſter *Sent. lib.* 2. *diſt.* 8.

[α] *Ad hoc valet.*] Locus integer legendus eſt in originali.

XIV. *Item* Ambrosius lib. 4. de Sacramentis, *c. ult.* [an. 384. *Mediolani.*]

Qui ſemper peccat, Cæleſtis Sacramenti medicinam ſemper accipiat.

[k] Alger. *l.* 1. *c.* 22. *Sent. ibid.* Polyc. *ibid.* Burch. *l.* 5. *c.* 18. Ivo, *p.* 2. *c.* 28.

SI quotieſcumque [k] effunditur ſanguis Chriſti, in remiſſionem peccatorum effunditur; debeo illum ſemper accipere, ut ſemper mihi peccata dimittantur. Qui ſemper pecco, ſemper debeo habere medicinam.

XV. *Item* Hilarius Epiſcopus. [fortè Auguſt. *Epiſt.* 118. c. an. 400. *in Africa.*]

Non abſtineat à corpore Domini, niſi qui excommunicari meretur.

[l] Alger. *ibid.* Polyc. *l.* 3. *tit.* 16. Burch. *l.* 5. *c.* 18. Ivo, *p.* 2. *c.* 29. Rabanus de Inſtit. Cleric. 31.

SI non ſunt [l] tanta peccata, ut excommunicetur quis; non ſe debet à medicina corporis & ſanguinis Domini ſeparare.

¶ Corr. Rom.] Ceteri etiam Collectores, & Algerus citant ex Hilario. Apud B. Auguſtinum *Epiſt.* 118. hæc habentur, *Si peccata tanta non ſunt, ut excommunicandus quiſquam homo judicetur; non ſe debet à medicina Dominici corporis ſeparare:* nec multò aliter apud Bedam 1. *Cor.* 11.

XVI. *Item* Fabianus Papa ait. [fortè Conc. Turonenſe III. *c.* 50. an. 813. *in Gallia.*]

Ter in anno quiſque fidelium communicet.

[m] *Sent.* 4. *diſt.* 12. Polyc. *ibid.* Burch. *l.* 5. *c.* 17. Ivo, *p.* 2. *c.* 27. Pann. *l.* 1. *c.* 151.

ETſi [m] non frequentiùs, ſaltem in anno ter Laici homines communicent (niſi fortè quis majoribus quibuslibet criminibus impediatur,) in Paſcha videlicet, & Pentecoſte, & Natali Domini.

¶ Corr. Rom.] Apud eoſdem Collectores eodem modo citatur. Verùm præter ultima verba, *in Paſcha videlicet, &c.* habentur in Concilio Turonenſi III. *c.* 50. & Capitul. *l.* 2. *c.* 45.

XVII. *Item* Soter Papa ait [n]. [imò Conc. Cabilonenſe II. *c.* 47. an. 813. *ibid.*]

[n] In Cabilon. II. *c.* 47.

Etiam in Cœna Domini ſacram communionem debemus accipere.

[o] Polyc. *ibid.* Burch. *l.* 5. *c.* 20. Ivo, *p.* 2. *c.* 30.

IN Cœna [o] Domini à quibuſdam perceptio Euchariſtiæ negligitur: quæ quoniam in eadem die ab omnibus fidelibus (exceptis iis, quibus pro gravibus criminibus inhibitum eſt) percipienda ſit, Eccleſiaſticus uſus demonſtrat: cùm etiam Pœnitentes eadem die ad percipienda corporis & ſanguinis Dominici Sacramenta reconcilientur.

XVIII. *Item* ex Concilio Martini Bracarenſis, *c.* 83 [p]. [c. an. 572. *in Hiſpania.*]

[p] In Capit. Synod. Græcarum, ex Conc. Antiocheno, *c.* 2.

Projiciatur ab Eccleſia, qui à communione Sacramenti ſe pro luxuria ſua avertit.

SI quis intrat in Eccleſiam Dei, & ſacras Scripturas audit, & pro luxuria ſua avertit ſe à communione Sacramenti, & in obſervandis myſteriis declinat conſtitutam regulam diſciplinæ; illum talem projiciendum de Eccleſia Catholica eſſe decernimus, donec pœnitentiam agat, & oſtendat fructum pœnitentiæ ſuæ, ut poſſit communione percepta [α] indulgentiam promereri.

¶ Corr. Rom. [α] *Communione percepta.*] In recentioribus Conciliorum editionibus legitur: *ut poſſint communionem perceptâ indulgentiâ promereri.* Editiones verò antiquæ, & Vaticani codices habent ut Gratianus. Concilii Antiocheni, *c.* 2. (unde hoc videtur ſumptum) hæc ſunt verba, καὶ παρακαλέσαντες τυχεῖν δυνηθῶσι συγγνώμης, id eſt, *& implorantes conſequi veniam poſſint.*

XIX. *Item* ex Concilio Agathensi, *c.* 18. [an. 506. *in Gallia.*]

Non habeantur Catholici, qui his tribus temporibus communicare deſinunt [q].

[q] *al.* parvipendunt.
[r] Burch. *l.* 5. *c.* 23. Ivo, *p.* 2. *c.* 33.

SEculares [r], qui in Natali Domini, Paſcha, & Pentecoſte non communicaverint; Catholici non credantur, nec inter Catholicos habeantur.

XX. In Concilio Toletano I. *c.* 13. [an. 400. *in Hiſpania.*]

Corripiantur, qui in Eccleſia communicare contemnunt.

HI, qui intrant in Eccleſiam, & deprehenduntur numquam communicare; admoneantur. Quòd ſi non communicant; ad pœnitentiam accedant. Si communicant, non ſemper abſtineant [α]: ſi non fecerint, abſtineantur.

¶ Corr. Rom. [α] *Abſtineant.*] In originali legitur, *abſtineantur*, quemadmodum in fine Capitis, etiam in vetuſtis Gratiani. Sed hoc loco interpretatio Gloſſæ magis convenit verbo, *abſtineant.*

XXI. *Item* ex Concilio Eliberitano. [fortè Hibernenſi, an. 672. *in Anglia.*]

Ante ſanctam communionem à propria uxore quiſque contineat.

[f] Burch. *l.* 5. *c.* 22. Ivo, *p.* 2. *c.* 32. Pann. *l.* 5. *c.* 152.
[t] *al.* quinque, aut ſeptem.

OMnis homo [f] ante ſacram communionem à propria uxore abſtinere debet tribus, aut quatuor [t], aut octo diebus: nec inter [α] Catholicos connumerabitur, qui in iſtis videlicet temporibus, Paſcha, Pentecoſte, & Natali Domini non communicaverit.

¶ Corr. Rom. [α] *Nec inter.*] Hæc uſque ad finem abſunt hoc loco à Burchardo, & Ivone, ſúntque ſumma quædam Capitis, *ſeculares, ſuprà, eâd.*

XXII. *Item* Sergius Papa ait. [imò Amalarius *l.* 3. *c.* 35. an. 827. *in Gallia.*]

Quare tres partes fiant ex corpore Chriſti.

6. *Pars.*
[u] Gloſſ. ord. 1. *Cor.* 11. *Sent.* 4. *diſt.* 12. Amalarius, *l.* 3. *c.* 35. Alcuinus, *fol.* 79. Micrologus, *c.* 17. Rabanus de Inſtit. Cler. *c. ult.* Alger. *l.* 1. *c.* 19. Ordo Romanus, *fol.* 5.

TRiforme eſt [u] corpus Domini. Pars oblatæ [α] in calicem miſſa, corpus Chriſti, quod jam reſurrexit, monſtrat: pars comeſta, ambulans adhuc ſuper terram. Pars in altari uſque ad Miſſæ finem remanens, corpus jacens in ſepulchro: quia uſque ad finem ſeculi corpora Sanctorum in ſepulchris erunt.

¶ Corr. Rom. [α] *Oblatæ.*] Anteà legebatur, *oblata.* Emendatum eſt & hoc, & alia ex vetuſtis codicibus, Gloſsâ ordinariâ, atque ex aliis Scriptoribus indicatis.

XXIII. *Item* Clemens Papa, *Epiſt.* 2. ait [c. an. 68. *Româ Hieroſolymam.*]

A quibus ſunt contrectanda Sacramenta Dominica.

7. *Pars.*
Pann. *l.* 1. *c.* 141.
[x] Ordo Romanus, *fol.* 87. Polyc. *l.* 3. *tit.* 16. Burch. *l.* 3. *c.* 11. Ivo, *p.* 2. *c.* 21. & 64. & 86. Pann. *l.* 1. *c.* 149.
[y] *al.* commiſceri.
[z] excommunicato. *orig.*
[a] *al.* ſacrarii.

TRibus gradibus [x] commiſſa ſunt Sacramenta Divinorum ſecretorum, id eſt, Presbytero, Diacono, & Miniſtro: qui cum timore, & tremore Clericorum reliquias fragmentorum corporis Dominici cuſtodire debent. *Item ibidem.*

§. 1. Tanta in altario certè holocauſta offerantur, quanta populo ſufficere debeant. Quòd ſi remanſerint, in craſtinum non reſerventur; ſed cum timore, & tremore, Clericorum diligentiâ conſumantur. Qui autem reſidua corporis Domini, quæ in ſacrario relicta ſunt, conſumunt; non ſtatim ad communes accipiendos cibos conveniant, ne putent ſanctæ portioni miſcere [y] cibum, qui per aqualiculos digeſtus in ſeceſſum funditur. Si igitur manè Dominica portio editur; uſque ad ſextam jejunent Miniſtri, qui eam conſumpſerunt: &, ſi tertiâ, vel quartâ horâ acceperint, jejunent uſque ad veſperam. Sic ſecretâ ſanctificatione, æterna cuſtodienda ſunt Sacramenta. *& infrà.*

§. 2. Præcipimus etiam, ne umquam extero [z] Clerico Eccleſiæ, ſive Laico de fragmentis oblationum Chriſti ponatur ad menſam. Unde ſcis tu, qui paſſim ſanctuarii [a] panes indignis impendis, unde noſti, ſi à mulieribus mundi ſunt hi, quibus impendis? Hinc & David ab Abimelech Sacerdote interrogatus, cùm panem ſibi ad comedendum poſceret, ſi mundus eſſet à muliere, cùm ſe mundum ante triduum profiteretur, panes propoſitionis manducavit.

XXIV. *Item* Isidorus lib. 1. de Summo Bono, *c.* 24. [c. an. 625. *in Hiſpania.*]